

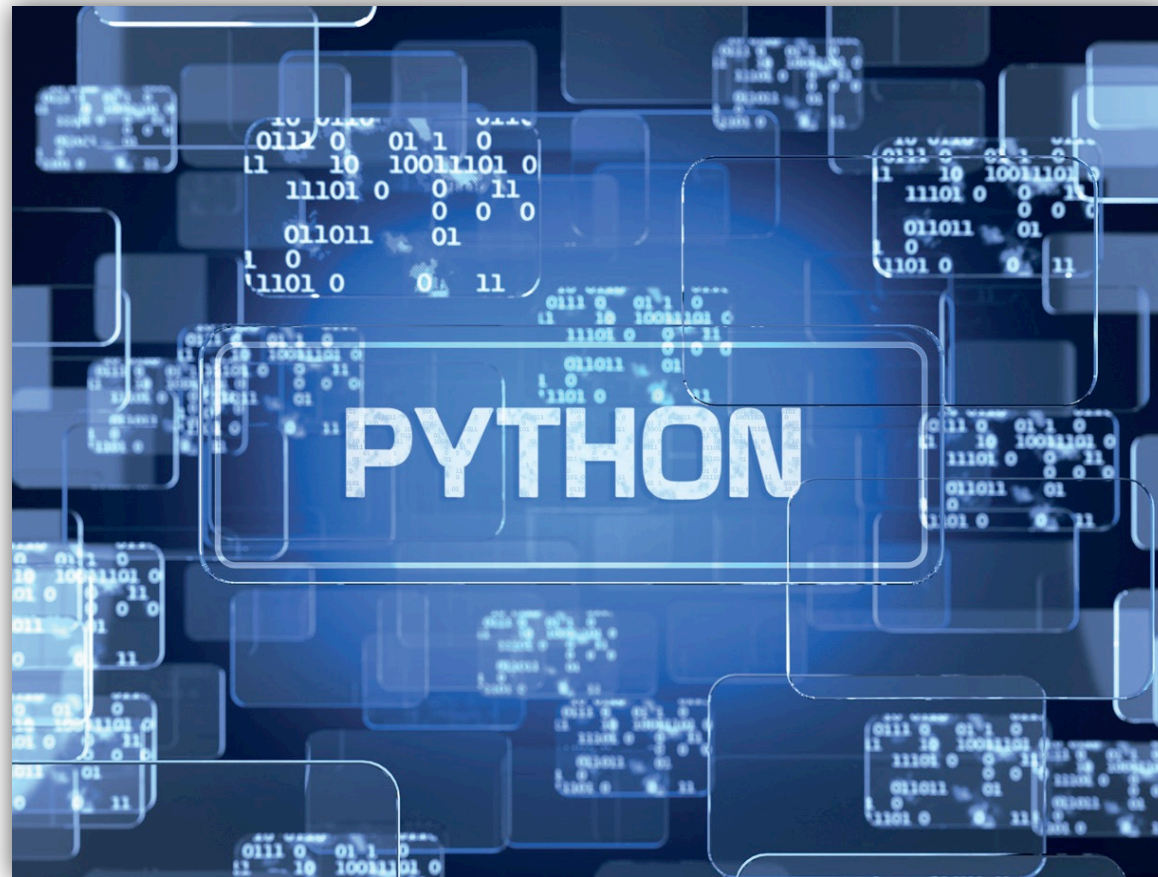
PROGRAMLAMA TEMELLERİ

Öğr. Gör. Erhan AKAGÜNDÜZ

PYTHON'UN KISA HİKÂYESİ

- ❑ Python, son zamanlarda popüler bir dil hâline gelse de aslında yeni bir dil değildir.
- ❑ 1990'lı yılların başında “Guido van Rossum” isimli Hollandalı bir yazılımcı tarafından geliştirilmeye başlanmıştır.
- ❑ Çoğu kişi Python dilinin adını piton yılanından aldığını düşünür. Ancak gerçek böyle değildir.
- ❑ Python dilini geliştiren Guido van Rossum bu dili, “The Monty Python” adlı bir komedi grubunun “Monty Python’s Flying Circus” adlı gösterisinden esinlenerek isimlendirmiştir.
- ❑ Hâl böyle olsa da pek çok Python kitabının kapağında çeşitli piton yılanı figürlerini görmek artık sıradan bir durumdur.

NEDEN PYTHON?

NEDEN PYTHON?

- ❑ Python programlama dilinin basit ve temiz bir söz dizimi vardır.
- ❑ Bu özelliğinden dolayı;
  - program yazmak,
  - yazılan programı okumak ve
  - anlamak diğer dillere nazaran daha kolaydır.
- ❑ Python'un önemli bir özelliği de pek çok dilin aksine **"yorumlanan"** bir dil olmasıdır.

NEDEN PYTHON?

- ❑ Bu dilde yazılan kodlar derlenmeden *doğrudan* çalıştırılır.
- ❑ Python, bu özelliği ile *teknik olarak* bir programlama dili değil, bir *betik (script) dilidir*.
- ❑ Python'da hızlı bir şekilde program geliştirilebilir.
- ❑ Bu noktada yorumlama ve derleme olaylarını kısaca açıklamak faydalı olacaktır.

NEDEN PYTHON?

- ❑ **Yorumlama (Interpretation) işlemi;**
  - Yazılan kodun satır satır okunup bilgisayarın işlemcisine özel makine diline anında çevrilmesi işlemidir.
- ❑ Program her çalıştırıldığında yorumlama işlemi tekrardan yapılır.
- ❑ Bundan dolayı derlenen yazılımlara göre bir nebze yavaş çalışacağını söylemek mümkündür.
- ❑ Bağımsız platform desteği sağlanması sayesinde hazırlanmış olan program, desteklenen her ortamda kolaylıkla çalıştırılabilir.
- ❑ Bu sayede yazılan programın boyutu da **küçük** olmaktadır.

NEDEN PYTHON?

- ❑ **Derleme (Compilation) işlemi;**

- Yüksek seviyeli bir dilde yazılan programın bir başka hedef dile veya makine diline çevrilmesi işlemidir.

- ❑ Programı çalıştırmak için bir kere derleme işleminden geçirmek yeterlidir.

- ❑ Program her çalıştırılışında tekrardan derleme olayı gerçekleşmez.

NEDEN PYTHON?

- ❑ Direkt makine dili veya çevrilme işleminde, platform bağımlılığından bahsedilmesi gerekir.
- ❑ Program her işletim sisteminde veya işlemcide çalıştırılmak isteniyorsa, her işletim sisteminde veya işlemcide ayrı ayrı derleme işleminden geçirmek gerekir.
- ❑ **Örnek:** C, C++... vb.

NEDEN PYTHON?

- Python'da ve oldukça eski, popüler bir dil olan C++'ta birer klasik **"Merhaba Dünya"** uygulaması yazarak aralarındaki farkı inceleyebilirsiniz.

C++:

```
#include <iostream>
using namespace std;
int main(){
cout << "Merhaba Dünya!" << endl;
return 0;
}
```

Python:

```
print("Merhaba Dünya!")
```

NEDEN PYTHON?

- ❑ Python'ı farklı kılan bazı özellikler şu şekilde listelenebilir:
  - Açık kaynak kodlu olması
  - Ücretsiz olması
  - Hızlı ve kolay kurulabilmesi
  - Sade ve kolay okunabilen kod yapısı
  - Toplu ve düzenli kod yapısı

NEDEN PYTHON?

- Öğrenme ve adapte olma kolaylığı
- Kolay anlaşılır nesne tabanlı programlama özellikleri
- Güçlü ifade yeteneği
- Son derece esnek modüler yapısı
- “Exception” tabanlı hata yönetimi

NEDEN PYTHON?

- Yüksek seviye dinamik veri yapıları
- Oldukça geniş standart kütüphanelerinin olması
- Otomatik hafıza temizliği
- C, C++, Java ile kolay entegre edilebilmesi
- Hemen her tür platformda sıkıntısız çalışması
- Az kod / çok iş anlayışı

PYTHON İLE NELER YAPILABİLİR?

- ❑ Python dili, yukarıda sayılan avantajları sayesinde büyük/küçük pek çok şirketin kullandığı bir dildir.
- ❑ Dev sosyal medya şirketleri her zaman Python programcılarına ihtiyaç duymaktadır.
- ❑ Bu nedenle Python dilinin popülaritesinin son yıllarda arttığı söylenebilir.
- ❑ Bazı internet sitelerinde yıllara göre programlama dilleri popülarite indeksi yayınlanmaktadır.

TIOBE INDEX FOR AUGUST 2024

Aug 2024	Aug 2023	Change	Programming Language		Ratings	Change
1	1			Python	18.04%	+4.71%
2	3	▲		C++	10.04%	-0.59%
3	2	▼		C	9.17%	-2.24%
4	4			Java	9.16%	-1.16%
5	5			C#	6.39%	-0.65%
6	6			JavaScript	3.91%	+0.62%
7	8	▲		SQL	2.21%	+0.68%
8	7	▼		Visual Basic	2.18%	-0.45%
9	12	▲		Go	2.03%	+0.87%
10	14	▲▲		Fortran	1.79%	+0.75%

Ağustos 2024 TIOBE İndeks Web Sitesi

PYTHON İLE NELER YAPILABİLİR?

- ❑ Aşağıda Python dilinin kullanıldığı alanlar listelenmiştir.
- ❑ Bu liste Python'un neden bu kadar popüler olduğunu açıklamaktadır.
  - Yapay zekâ ve makine öğrenmesi
  - Web uygulamaları
  - Bilimsel hesaplamalar
  - Veri analizi
  - Masaüstü uygulama geliştirme

PYTHON İLE NELER YAPILABİLİR?

- Ağ ve soket programlama
- Nesnelerin interneti
- Kriptoloji
- Sistem yönetimi
- Oyun geliştirme vb.

PYTHON KURULUMU

- ❑ Python resmî web sitesi olan **python.org** adresi ziyaret edilmelidir.
- ❑ Siteye girildikten sonra;
- ❑ Üst tarafta bulunan “**Downloads**” menüsü altında yer alan “**Python x.y.z**” butonuna
- ❑ veya “python.org/downloads/” adresinde yer alan
- ❑ “Download Python x.y.z” butonuna tıklamak yeterlidir.

[Python](#)[PSF](#)[Docs](#)[PyPI](#)[Jobs](#)[Community](#)[Donate](#)[GO](#)[Socialize](#)[About](#)[Downloads](#)[Documentation](#)[Community](#)[Success Stories](#)[News](#)[Events](#)

```
# For loop on a list
>>> numbers = [1, 2, 3, 4, 5]
>>> product = 1
>>> for number in numbers:
...     product *= number
...
>>> print('The product is:', product)
```

[All releases](#)[Source code](#)[Windows](#)[macOS](#)[Other Platforms](#)[License](#)[Alternative Implementations](#)

Download for Windows

[Python 3.12.5](#)**2**

Note that Python 3.9+ *cannot* be used on Windows 7 or earlier.

Not the OS you are looking for? Python can be used on many operating systems and environments.

[View the full list of downloads.](#)

Python is a programming language that lets you work quickly and integrate systems more effectively. [>>> Learn More](#)

PYTHON KURULUMU

- ❑ Python'da kod yazıp çalıştırmak için önceki bölümde bahsedilen kurulumlar yeterlidir.
- ❑ Ancak kod satır sayısı arttıkça birden fazla dosya ile çalışmaya başlandığında şu ana kadar kullanılan IDLE yetersiz kalacağı da bilinmelidir.
- ❑ **IDLE (Integrated Development and Learning Environment / Bütünleşik Geliştirme ve Öğrenme Ortamı)**'nin, özellikle Python programlama dilinin resmi IDE'sidir (Entegre Geliştirme Ortamı) ve Python'un geliştirilmesine yönelik olarak kullanılan bir araçtır.

EDİTÖR SEÇİMİ

Python ile gelen IDLE yerine, aşağıda bazıları sıralanan IDE'lerden kullanılması tavsiye edilir:

- ☐ Pycharm
- ☐ Spyder
- ☐ Eclipse + Pydev
- ☐ Sublime Text
- ☐ Visual Studio Code
- ☐ Atom
- ☐ Jupyter Notebook vb.

KÜTÜPHANE KULLANIMI

- ❑ Kütüphane kavramını, önceden yazılmış ve çok sık kullanılan kod parçacıklarını programın içine dâhil ederek o kod parçacıklarını kendiniz yazmışsınız gibi kullanabildiğiniz bir yapı olarak düşünebilirsiniz.
- ❑ Bazı kaynaklarda “**kütüphane**” kavramı “**paket**” veya “**modül**” olarak da geçmektedir.
- ❑ Python ile gelen pek çok hazır kütüphane “**Standart kütüphaneler**” olarak isimlendirilir.
- ❑ Programlar içinde doğrudan kullanılabileceği gibi internetten veya çeşitli araçlarla rahatlıkla bulunabilecek, daha özelleşmiş fonksiyonları barındıran diğer kütüphaneler de kullanılabilir.

KÜTÜPHANE KULLANIMI

- ❑ Aşağıdaki örnekte Python ile gelen örnek bir kütüphane programa dâhil edilip kullanıldığında 1-100 arası rastgele bir sayı oluşturulmaktadır.

```
import random
x = random.randint(1,100)
print(x)
```

- ❑ İlk satırdaki import **random** komutu ile programa random kütüphanesi eklenmiş olunur.
- ❑ Ardından **random.randint(1,100)** komutu ile 1-100 arası rastgele bir tam sayı oluşturulması sağlanır ve ekrana yazdırılır.

KÜTÜPHANE KULLANIMI

- ❑ Python ile gelen standart kütüphanelerin tam listesi **<https://docs.python.org/3/library/index.html>** adresinden incelenebilir.
- ❑ Öte yandan; Python kurulumu ile gelmeyen bir kütüphaneyi programda kullanabilmek için öncelikle ilgili kütüphane bilgisayara yüklenmelidir.
- ❑ Python kurulumu ile gelen **“PIP”** (Package Installer for Python / Python için paket yükleyicisi) programı kullanılarak bilgisayara Python kütüphaneleri yüklenebilir.